



Til Socialudvalget

22-04-2014

Notat om dokumentationskrav samt oplysningspligten

På Socialudvalgs mødet den 26. marts 2014 under punkt 13 ”*Status på handleplan for børnehandicap*” blev forvaltningen bedt om at udarbejde et notat, der gav konkrete eksempler på dokumentationskrav i afgørelser vedrørende hhv.:

Sagsnr.
2014-0064435

Dokumentnr.
2014-0064435-3

Sagsbehandler
Kristina Krogh

1. Dækning af merudgifter, jf. servicelovens § 41
2. Bevilling af hjælpemidler, jf. servicelovens § 112 og § 113

I notatet skal også beskrives, hvordan der sker genbevillinger til borgere med varige funktionsnedsættelser.

Forvaltningens svar:

Generelt om oplysning af en sag og dokumentationskrav

Sagsbehandlerne skal sikre sig, at alle nødvendige oplysninger er indhentet for at afdække borgerens behov for hjælp eller støtte inden, der træffes en afgørelse. Dette kaldes oplysningspligten.

Oplysningspligten er på socialområdet lovfæstet i retssikkerhedsloven. Det betyder, at der på socialområdet er skærpet pligt til at sikre, at sagsbehandlerne ikke træffer en afgørelse i en sag før, de har indhentet alle de oplysninger, som er nødvendige for at vurdere borgerens behov. Dette sker i samarbejde med borgerne, da sagsbehandlerne er forpligtet til at inddrage borgerne i sagsbehandlingen af deres sag. Handicapcenter København oplever, at familierne oftest selv ønsker at blive inddraget i og medvirke til oplysningen af deres sag i forbindelse med sagsbehandlingen.

Generelt eksempel til illustration af oplysningspligten – bevilling af bil:

Bevillingen af en bil efter servicelovens § 114 tager afsæt i borgerens funktionsnedsættelse og ikke et evt. ønske om et bestemt bilmærke eller model. Handicapcentret har pligt til at oplyse sagen, for at afdække de behov bilen skal dække ud fra borgerens specifikke funktionsnedsættelse. Afdækningen sker bl.a. via samtaler med borgeren og ved at indhente relevante oplysninger fra eksterne partnere. Når borgeren er vurderet berettiget til en bil, og bilen skal kunne rumme flere hjælpemidler eller have særlige indretninger, bliver der foretaget en afprøvning hos en professionel bil opbygger. I afprøvningen bliver det vurderet, hvilken bil der bedst og billigst, er egnet til at dække borgerens behov. Den endelige bevilling vil være i form af den bil. Man har som borger mulighed for selv at vælge et andet

**MR - Børn og familier
personale**

Bernstorffsgade 17
1577 København V

Telefon
2053 5804

Mobil
2053 5804

E-mail
BD18@sof.kk.dk

mærke og model bil end den kommunen har bevilget. Men så skal borgeren selv dække differencen mellem den bil kommunen har bevilget og den bil af borgeren selv ønsker af få.

Oplysningen af en sag er typisk mere omfattende ved førstegangsbevilling end ved genbevilling. Ved genbevilling indhentes der oftest kun nye oplysninger hos eksterne parter i de sager, hvor borgerens behov er ændret eller der af anden grund er formodning herfor.

Til tider kan der dog være behov for at indhente flere oplysninger, end dem som borgeren kan tilvejebringe, fx fra eksterne parter. På børneområdet vil dette typisk være hos lægen, hospitalet, skole, institution eller aflastningstilbud. På voksenområdet vil der oftest skulle indhentes oplysninger fra borgerens aktivitets- eller beskæftigelsestilbud eller botilbud.

Typiske oplysninger fra eksterne parter:

- *Hos lægen, hospitalet eller apoteket* indhentes der typisk oplysninger om borgerens funktionsnedsættelse, medicinbehov, følger af funktionsnedsættelsen, prognose mv. Lægeattester er nødvendige i forbindelse med, at sagsbehandlerne skal vurdere, om barnet/ den unge er målgruppen for merudgifter eller personlige hjælpemidler
- *Hos skole, institution og/eller, aflastningstilbud* indhentes der typisk oplysninger om barnets behov i det daglige og følgerne af funktionsnedsættelsen. Dette har ofte en betydning i forhold til udmålingen og vurderingen af, hvilke merudgifter der er nødvendige for familien. Fx øget slitage af sko pga. barnet trækker sit ben mere end tidligere mv.
- Oplysningen af en sag sker inden, der træffes en afgørelse i sag om førstegangsansøgning – og vil efterfølgende ofte danne grundlag for genbevillinger med mindre barnets behov ændrer sig (se nedenfor).

Ad 1) Dækning af merudgifter (§ 41)

Førstegangsbevillinger ved dækning af merudgifter.

Eksempel 1: Kørsel til aflastning

Eksempler på oplysning (Jf. ovenstående generelle beskrivelse):

- Lægelige oplysninger vil typisk allerede være indhentet for at vurdere behovet for aflastning, ellers vil den skulle indhentes for at vurdere om barnet er i målgruppen for dækning af merudgifter i forbindelse med kørsel til aflastning.

- Oplysninger fra børnesagen i børnefamilieenheden i forhold til aflastningen
- Evt. oplysninger fra skole eller institution i forhold til, om barnet selv kan tage med offentlig transport eller skal have taxa med mindre, det er beskrevet i børnesagen.

Eksempel 2: *Merudgift til særlig handicapfritidsaktivitet, fx ridning til et barn med Downs syndrom.*

Eksempler på oplysning:

- Lægedokumentation for barnets funktionsnedsættelse eller andre oplysninger, der underbygger dette, fx oplysning fra en anden kommune, hvis barnet er flyttet til Københavns Kommune.
- Oplysninger om, hvad det koster at gå til ridning på en alm. rideskole i nærområdet – kan typisk findes på nettet.
- Oplysninger om, hvad den ansøgte rideskole koster – det oplyser forældre typisk selv i ansøgningen

Genbevilling af merudgift

Ved en genbevilling af en merudgift kan det være nødvendigt at indhente yderligere oplysninger for at vurdere barnets/den unges behov for støtte i hjemmet. I praksis vil det dog kun ske, hvis man vurderer, at barnets/den unges behov for støtte i mellemtiden har ændret sig, eller de tidligere oplysninger på sagen er forældede.

Eksempel 1. *Genbevilling, hvor der skal indhentes nye oplysninger:*

I sager, hvor forældrene oplyser, at barnet/den unges behov er højere end tidligere, og der er behov for yderligere merudgifter, vil der ofte skulle indhentes nye oplysninger i sagen for at kvalificere det nye behov. Eksempelvis i de sager, hvor forældrene oplyser, at barnet pga. en forværring af barnets handicap har en øget tøjslitage, kan det være nødvendigt at indhente en ny udtalelse fra barnets skole eller institution om barnets ændrede behov og hvorledes barnets funktionsnedsættelse påvirker barnets hverdag. Dette er med henblik på at sikre, at familien modtager den rette støtte og for at træffe en afgørelse på et korrekt oplyst grundlag.

Eksempel 2. *Genbevilling, hvor der ikke indhentes nye oplysninger:*

Hvis barnets behov er uændret siden sidste bevilling og der ikke foreligger oplysninger i sagen, der giver formodning om, at barnet har et større eller mindre behov end sidst, så indhentes der ikke nye oplysninger. Dette kan fx være en sag om medicinudgifter.

Ad 2) Bevillinger af hjælpemidler (efter § 112)

Der skal **altid** laves en vurdering på baggrund af en lægeattest ved førstegangsbevillinger af hjælpemidler for at fastslå om barnet – eller borgeren – er en del af målgruppen for hjælpemidler. Handicapcenter København indhenter kun yderligere oplysninger i de tilfælde, hvor der ikke er vedlagt tilstrækkelig dokumentation i selve ansøgningen; hvor der ikke allerede eksisterer dokumentation andre steder i forvaltningen om en førstegangsbevilling af hjælpemidler eller hvis sagen ikke er tilstrækkeligt oplyst andet sted fra.

Førstegangsbevillinger af hjælpemidler

Eksempel 1: *Oplysning i forbindelse med ansøgning om hjælpemidler til et barn, der har fået konstateret diabetes.*

Hvis et barn har fået diabetes, kan der søges om hjælpemidler i form af fx injektions- og testmaterialer. Når forældrene til barnet udfylder ansøgningsskemaet til førstegangsbevillingen af hjælpemidlerne, skal de beskrive de helbredsforhold, der er årsag til ansøgningen, og hvilken type behandling barnet får (behandlingen for diabetes kan eksempelvis være insulin i tablet eller injektions form eller kost og motion). Begge dele skal være oplyst ud fra en lægeattest (jf. ovenfor: *der skal altid laves en vurdering på baggrund af en lægeattest ved førstegangsbevillinger*).

I langt de fleste tilfælde vedlægger forældrene selv lægeattesten i førstegangsansøgningen om hjælpemidler. I de tilfælde, hvor lægeattesten ikke er vedlagt ansøgningen, indhenter Handicapcenter København selv lægeattesten fra de relevante myndigheder med forældrenes samtykke (se nedenfor).

I ansøgningsskemaet til førstegangsbevilling af hjælpemidler, underskriver forældrene altid en samtykkeerklæring. Den giver Københavns Kommune samtykke til at indhente yderligere oplysninger om heldbred og økonomiske forhold, når det har betydning for forvaltningens behandling af ansøgningen – herunder også, hvis en lægeattest fx ikke er vedlagt førstegangsansøgningen (jf. oplysningspligten).

Eksempel 2: *Tildeling af førstegangsbevilling af hjælpemiddel (i forlængelse af ovenstående eksempel på ansøgning)*

En konkret sagsafgørelse om en førstegangsbevilling af fx diabeteshjælpemidler vil oftest være både tilstrækkeligt dokumenteret og oplyst på baggrund af den dokumentation ansøgeren – forældrene – selv har vedlagt ansøgningen i form af en lægeattest med et forslag om, at der skal iværksættes en socialmedicinsk sagsbehandling i form af udlevering af injektions- og testmaterialer fra barnets egen læge eller en speciallæge. I en sagsafgørelse om førstegangsbevillingen af diabetesmedicin og udlevering af injektions- og testmaterialer, vil der typisk stå at ”bevillingen er løbende, og gælder til det bedst egnede og billigste produkt i henhold til København Kommunes prisaftale”.

Genbevillinger af hjælpemidler

Ved genbevilling af hjælpemidler indhenter Handicapcenter København aldrig dokumentation, hvis sagen er veldokumenteret ved førstegangsbevilling/seneste bevilling. Handicapcenter København indhenter kun ny dokumentation, hvis en borger søger om en anden type hjælpemiddel eller, hvis en borger oplyser, at der er en ændring i funktionsnedsættelse og der så skal foretages en ny vurdering af konkret hjælpemiddel – altså som ved en førstegangsbevilling.

Eksempel 1: *Genbevilling til børn, hvor der ikke kræves fornyet lægelig dokumentation:*

Sko: Her bevilges der nye sko, når barnet vokser, uden at det kræver fornyet dokumentation.

Eksempel 2: *Genbevilling til børn, hvor der kræves fornyet lægelig dokumentation:*

Benskiner, fx til børn med rygmarvsbrok: Ved ansøgning om en anden type skinner, kræves der altid lægelig dokumentation for, at behovet for en *anden* type er opstået. Dette kræves naturligvis ikke i de tilfælde, hvor der er tale om en udskiftning til en større model af samme slags.

Handicapcenter København har gennem de seneste år genoprettet dokumentationen i deres aktive sager for netop at sikre, at der foreligger den korrekte dokumentation ved genbevillinger. Senest har Handicapcenter København haft fokus på at sikre, at processen omkring indhentelse af nye oplysninger sker mest hensigtsmæssigt, så der først undersøges om en anden enhed i forvaltningen allerede har indhentet de relevante oplysninger, som sagsbehandleren har behov for, så de kan træffe en korrekt afgørelse. Det skal derfor altid først undersøges, om forvaltningen allerede har oplysningerne, før der forsøges at indhente oplysninger eksternt.

Københavns Kommune er desuden ved at undersøge, hvorvidt det er muligt at lave en IT løsning på tværs af forvaltningerne, hvor det bliver muligt for forvaltningerne, med borgernes samtykke, at udveksle lægeoplysninger.